

Zestaw pytań do kandydatów / kandydatek na posłów / posłanki do Parlamentu Europejskiego na wysłuchania publiczne organizowane w ramach projektu **Obywatele Mają Głos**

Pytania zaproponowane są przez:

- Stowarzyszenie 61 (<https://mamprawowiedziec.pl/>),
- Stowarzyszenie SEDNO (<https://www.sedno.org/>) i
- portal <http://www.latarnikwyborczy.pl/> Centrum Edukacji Obywatelskiej.

Odpowiedź na pytania najlepiej uzasadnić w kilkuminutowej (<4 minuty) odpowiedzi.

Pytania z działów I do XII dotyczą spraw będących przedmiotem pracy PE. Ta pełna lista pytań będzie udostępniona na stronie www.ObywateleMajaGlos.pl i w mediach społecznościowych. Pod niektórymi pytaniami zamieszczamy przykładowe wątki (zaznaczone kursywą), które można/należy poruszyć w odpowiedzi. Dla celów wysłuchania można wybrać np. 4-6 pytań z tej listy. Zachęcamy też kandydatów do wypełnienia ankiety rozsyłanej przez Stowarzyszenie 61, w której można się bardziej obszernie odnieść do poruszanych problemów. Pytania w dziale XIII dotyczą sylwetki posła i jego wizji przyszłej pracy w Parlamencie Europejskim.

I. Ustrój i kompetencje UE

1. Integracja państw w Unii Europejskiej daje przywileje, kosztem zaakceptowania pewnych zobowiązań. Im więcej przywilejów, tym więcej zobowiązań.

Czy Wspólnota Europejska ma funkcjonować jedynie jako wolny rynek, czyli cofnąć się do poprzedniego modelu, czy nadal rozwijać się w postaci Unii Europejskiej ukształtowanej przez traktaty – od Maastricht po Lizbonę – i stanowić wspólnotę państw i narodów, połączonych przyjętymi zasadami demokracji, praworządności, pomocniczości, praw człowieka, solidarności i lojalnej współpracy.

Czy związki społeczności Unii Europejskiej powinny się zacieśniać czy rozluźniać i w jaki sposób?

Poniżej sugestie wątków do poruszenia w odpowiedzi. Proponowany model:

- a) *federacji, czyli wspólnego państwa europejskiego.*
- b) *związku suwerennych państw opartego na umowach gospodarczych.*
- c) *wyłącznie wspólnej strefy wolnego handlu*
- d) *rozwiązania się,*
- e) *innych scenariuszy.*

2. Niektóre zasady współdziałania Parlamentu Europejskiego, Komisji Europejskiej i Rady Europejskiej są dyskutowane. Dla przykładu tylko Komisja Europejska, a nie PE, może zgłaszać propozycje nowych przepisów, które następnie zatwierdzają Parlament Europejski i Rada Europejska. Parlament Europejski może jedynie zwrócić się do Komisji, by zgłosiła propozycję nowego prawa. PE nie może odwołać konkretnego komisarza bez odwołania całej Komisji Europejskiej. Przewodniczącą Komisji Europejskiej wybierają prezydenci i premierzy państw członkowskich, a Parlament Europejski tylko zatwierdza jego kandydaturę.

Jakie zmiany funkcjonowania Unii są konieczne bądź pożądane?

Poniżej sugestie wątków do poruszenia w odpowiedzi.

- *Czy Unia Europejska w ciągu najbliższych pięciu lat wymaga pilnych reform na poziomie traktatów?*
- *Czy Pani/ Pana zdaniem obecny model współdziałania PE i KE wymaga zmian, jeśli tak, to jakich?*
- *Czy Parlament Europejski powinien mieć większą kontrolę nad działaniami Komisji Europejskiej?*
- *Czy powinny zostać zwiększone uprawnienia organów wspólnotowych - Komisji Europejskiej i Parlamentu Europejskiego, jako reprezentantów interesów wszystkich członków Unii, czy też utrzymana, bądź nawet wzmocniona pozycja/kompetencje organów międzyrządowych tj. Rady Europejskiej?*

3. O przyjęcie do Unii ubiegają się następujące państwa.

Czy należy w nadchodzącej kadencji PE dążyć do rozszerzenia Unii Europejskiej o nowe państwa, bo może to spowodować ich szybszy rozwój i ustabilizowanie się, i które państwa należałoby w pierwszej kolejności

przyjąć do UE, czy też przeciwnie, przyjęcie nowych państw spowoduje pogłębianie się wewnętrznych problemów i rozłamów wewnątrz Unii.

4. Karta Praw Podstawowych UE

Czy Polska powinna w pełni i bez zastrzeżeń uznawać Kartę Praw Podstawowych UE, jako akt prawny funkcjonujący w europejskim porządku prawnym, na równi z innymi europejskimi traktatami i jako taki obowiązujący w porządku prawnym Rzeczypospolitej Polski. Pytanie to dotyczy również Konwencji Stambulskiej Rady Europy?

5. Poseł do Parlamentu Europejskiego działa w pierwszym rzędzie w interesie obywateli Unii, a nie swojego państwa. Nasza Konstytucja została uchwalona przed akcesją do Unii Europejskiej, ale niejako z uwzględnieniem perspektywy wejścia do UE. Konstytucja postanawia, że najwyższym prawem w RP jest Konstytucja, a jednocześnie stwierdza, że w przypadku niemożliwości pogodzenia treści polskiej ustawy z prawem międzynarodowym ratyfikowanym za zgodą ustawy, pierwszeństwo będzie przysługiwało prawu międzynarodowemu.

Czy uważa Pani/Pan, że prawo europejskie jest prawem międzynarodowym? Czy może ma inny status?

Jak zachowa się Pani/Pan w przypadku głosowania w Parlamencie Europejskim, jeśli uchwalane prawo europejskiej stawałoby w sprzeczności z polską Konstytucją? Czy Pani/ Pana zdaniem poseł/posłanka do Parlamentu Europejskiego ma prawo w pewnych okolicznościach opowiadać się przeciw decyzjom własnego rządu, jeśli naruszają one porządek prawny UE bądź państwa członkowskiego?

6. Liczba eurosceptycznych posłów PE może w obecnej kadencji wzrosnąć.

Jakie zdaniem Pani/ Pana konsekwencje dla funkcjonowania UE spowoduje powstanie silnej frakcji eurosceptyków w Parlamencie Europejskim? Czy, poza edukacją, widzi Pani/Pan inne narzędzia obrony idei unijnych?

7. Narastanie tendencji populistycznych i nacjonalistycznych w krajach Unii ożywiło w wielu krajach, także w Polsce, aktywność polityczną obywateli, nadając realny kształt ideom społeczeństwa obywatelskiego.

Czy Pani/ Pana zdaniem wspieranie tej aktywności jest potrzebne i realne na poziomie PE. Jakie mogą być narzędzia wspierające oddolne inicjatywy obywatelskie, które mają na celu promocję proeuropejskich postaw Polaków. Czy widzi Pani/ Pan możliwość i sens prowadzenia dialogu z tymi środowiskami i wykorzystywania ich doświadczeń i wiedzy w kwestiach dotyczącej kształtu UE oraz miejsca i roli Polski w procesach integracji?

8. Praworządność, której podporządkowują się zarówno rządzący jak i rządzeni, to fundament demokracji. Jej załamanie otwiera drogę autorytaryzmom.

Czy instytucje unijne powinny się angażować w obronę praworządności w krajach Unii? Jakie widzi Pani/Pan ku temu możliwości? Jakie działania i czy w ogóle będzie Pani/Pan podejmować w strukturach europejskich na rzecz przestrzegania praworządności w krajach Unii?

II. Prawa obywateli

9. Według europejskich badań (m.in. Eurostat, 2012) kobiety częściej od mężczyzn mogą poszczycić się tytułem naukowym, jednak są rzadziej zatrudniane – zwłaszcza, jeśli mają lub chcą mieć dzieci.

Które z poniższych stwierdzeń jest bliższe Pani/ Pana poglądom?

- a) Parlament Europejski powinien wspierać zmiany legislacyjne i inne działania na rzecz równouprawnienia kobiet w biznesie i życiu publicznym. Należy zwiększyć środki finansowe na ochronę i promowanie praw kobiet i równouprawnienia płci, w tym w zakresie zdrowia, życia seksualnego i postaw reprodukcyjnych.
- b) Udział kobiet w biznesie czy życiu publicznym nie powinien być sterowany za pomocą przepisów unijnych.

10. Unia Europejska przystąpiła do Konwencji Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej.

Czy podejmie Pan/ Pani działania i jakie by promować realizację jej postanowień w państwach członkowskich?

III. Polityka społeczna

11. Jednym z ważniejszych przywilejów obywateli Unii jest swobodny przepływ osób. Każdy z nas może przemieszczać się, uczyć, pracować i osiedlać się swobodnie w obrębie UE.

Czy w związku z tym Unia Europejska powinna dążyć do harmonizacji polityk socjalnych - jeśli tak, na jaką skalę, w jakich obszarach i w oparciu o jakie instrumenty?

Poniżej przykładowe obszary, których harmonizacja mogłaby dotyczyć.

- a) *opieka przedszkolna i żłobkowa.*
- b) *ubezpieczenia dla osób samozatrudnionych*
- c) *system ubezpieczeń społecznych*
- d) *kwestie prawa pracy (np. czas pracy, elastyczne formy zatrudnienia).*
- e) *wysokość stawek pracowników delegowanych do pracy w poszczególnych krajach członkowskich*
- f) *stawki podatkowe*

12. Jednym z mechanizmów korygowania niesprawiedliwości podziału wytworzonego dobra jest płaca minimalna. Obecnie jej poziom jest ustalany przez państwa członkowskie.

Jak Pani/Pana zdaniem należy ustalać wysokość płacy minimalnej w krajach Unii Europejskiej?

Poniżej sugestie rozwiązań do poruszenia w odpowiedzi.

UE powinna:

- a) *ustalić wspólną dla wszystkich płacę minimalną;*
- b) *ustalić jednolite zasady wyliczania wysokości płacy minimalnej (np. określony procent średniego wynagrodzenia w danym kraju),*
- c) *aktywnie wspierać wprowadzenie płac minimalnych w poszczególnych państwach członkowskich,*
- d) *nie wtrącać się.*

IV. Budżet, finanse

13. Państwa członkowskie zasilają budżet Unii, który był i jest wykorzystywany również do pomocy krajom mniej zamożnym, w tym Polsce. Nowy budżet obejmuje lata 2021-2027. Po odejściu Wielkiej Brytanii, budżet Unii się zmniejszy.

Czy, w związku z tym, składki państw członkowskich należy zwiększyć, zwiększyć dochody z innych źródeł (jakich), czy też zasad nie należy zmieniać, a obecnie planowany budżet będzie wystarczający?

14. Co do zasady Unia Europejska stosuje politykę spójności, która polega na inwestowaniu w słabiej rozwinięte obszary, w tym w naszym kraju, aby dążyć do wyrównywania różnic w poziomie życia między poszczególnymi obszarami Unii Europejskiej i zmniejszać ryzyko konfliktów między nimi. Z drugiej strony wspieranie silniejszych ośrodków może przyspieszyć rozwój gospodarczy całej Unii Europejskiej, co w efekcie podnosi poziom życia na wszystkich jej obszarach.

Czy Pani/ Pana zdaniem istnieją dziedziny gospodarki, w których należy wspierać lepiej rozwinięte obszary Unii Europejskiej, nawet kosztem polityki spójności? Jeśli tak, to jakie?

15. Przydzielane fundusze europejskie w znaczący sposób wzmacniają rozwój w krajach, które z nich korzystają.

Czy wysokość przydzielanych funduszy europejskich powinna być powiązana z:

- a) przestrzeganiem zasad praworządności przez państwa członkowskie Unii Europejskiej,
- b) umiejętnością utrzymywania dozwolonego przez Unię Europejską poziom deficytu budżetowego,
- c) liczbą przyjmowanych uchodźców,
- d) poziomem bezrobocia, czy
- e) koniecznością wyrównywania świadczeń społecznych takich jak np. zasiłki, ubezpieczenia,
- f) inny warunek, jaki?

16. Wstępując do Unii Europejskiej Polska zobowiązała się do przyjęcia wspólnej waluty euro, bez określenia konkretnej daty realizacji tego zobowiązania.

Czy przyjęcie waluty euro jest korzystne dla Polski, jeśli tak, to kiedy powinna ją przyjąć, czy też może jak najdłużej pozostać poza strefą euro?

V. Gospodarka

17. Tylko dzięki wspólnocie Unii Europejskiej kraje Europy są nadal znaczącym gospodarczo graczem na świecie.

Jaka strategia jest zdaniem Pani/Pana obecnie dla Unii najlepsza:

- a) Unia Europejska powinna zamykać swój rynek na handel światowy, by wspierać produkcję na swoim terytorium,
- b) zabiegać o utworzenie strefy wolnego handlu ze Stanami Zjednoczonymi, czy
- c) trzymać się idei wolnego światowego handlu?

18. Gdy kraje członkowskie występują razem ich pozycja negocjacyjna jest lepsza. Umowy handlowe Unii Europejskiej negocjuje Komisja Europejska na podstawie instrukcji od szefów państw członkowskich. Umowa musi być też zaakceptowana przez Parlament Europejski.

Czy należy to zmienić, zwiększyć przejrzystość procesu negocjacji umów handlowych i udostępniać obywatelom oraz parlamentom krajowym bieżące informacje o stanie negocjacji i treści umów?

W negocjacjach TTIP, tj. traktatu o handlu i inwestycjach z Stanami Zjednoczonymi nastąpił impas. Czy jest on szkodliwy dla interesów UE, w tym Polski, i czy należałoby dążyć do jego przełamania? W jaki sposób?

19. Duże firmy mogą sprostać globalnej konkurencji, ale mogą też stanowić zagrożenie dla istnienia małych. Na początku 2019 Komisja Europejska powstrzymała fuzję francuskiego Alstomu i niemieckiego Siemens, stwierdzając, że połączenie firm narusza unijne przepisy antymonopolowe.

Zdaniem Pani/Pana należy przede wszystkim chronić konkurencję między firmami na rynku europejskim i kontynuować działania, które zapobiegają

tworzeniu zbyt silnych przedsiębiorstw, czy w pewnych sytuacjach dopuszczalne są wyjątki od zasady ochrony konkurencji i wsparcie najsilniejszych europejskich firm, które będą skuteczniej konkurować na rynku globalnym (tzw. europejscy czempioni)?

20. Polityka podatkowa

Czy UE powinna dążyć do ujednoczenia polityki podatkowej w celu opodatkowania wielkich korporacji, aby przeciwdziałać unikaniu obowiązku podatkowego i uzyskać większe dochody z podatków od międzynarodowych firm, które działają w Europie? Czy też raczej zachować swobodę krajów członkowskich w regulowaniu kwestii podatkowych, by mogły swobodnie konkurować ze sobą, przyciągając największe międzynarodowe firmy atrakcyjnymi przepisami podatkowymi?

21. W zglobalizowanym świecie zakłady produkcyjne często przenoszone są tam gdzie produkcja jest tańsza. Kraje rozwijające się uznawane są za rezerwuary taniej siły roboczej, w których nie trzeba w dodatku ponosić kosztów eksploatacji środowiska naturalnego, co sprzyja niskim cenom usług i wytwarzanych tam produktów. Z drugiej strony powszechną dziś jest wiedza m.in. o panujących tam niebezpiecznych warunkach pracy, zatrudnianiu nieletnich, głodowych wynagrodzeniach.

Czy Unia powinna wspierać rozwój produkcji na swoim terytorium, nawet jeśli jest to niekorzystne dla środowiska, czy powinna otwierać się na produkcję spoza swojego terytorium, a swój rozwój gospodarczy opierać na innych sektorach i czy powinna współpracę z producentami spoza Unii warunkować przestrzeganiem przez nich strategii społecznej odpowiedzialności biznesu?

Poniżej sugestie wątków do poruszenia w odpowiedzi.

Czy zdaniem Pani/ Pana, otwierając się na inne rynki:

- a) *Instytucje unijne powinny interesować się ochroną praw człowieka i monitorować warunki pracy w krajach rozwijających się. Unia Europejska powinna walczyć z nieuczciwymi praktykami handlowymi na swoim obszarze i stosować nacisk na europejskie przedsiębiorstwa korzystające z taniej siły roboczej w krajach rozwijających się.*
- b) *W umowach i politykach handlowych pomiędzy UE a krajami rozwijającymi się Unia Europejska powinna zawrzeć klauzule dotyczące*

- przestrzegania praw człowieka, w tym bezpiecznych i godnych warunków pracy, jako wymóg wzajemnych relacji handlowych. Powinna też zachęcać przedsiębiorców, aby w umowach z kontrahentami z krajów rozwijających się zawierały takie klauzule.*
- c) *Powinno się dążyć do tego, by przestrzeganie Wytycznych ONZ ds. Biznesu i Praw Człowieka było obowiązkowe dla europejskich firm. UE powinna promować model Gospodarki Obiegu Zamkniętego (circular economy) uwzględniający kwestie ochrony środowiska naturalnego i racjonalnego wykorzystania zasobów, w relacjach gospodarczych europejskich firm z podmiotami z krajów rozwijających się.*
  - d) *Unia Europejska powinna nałożyć na europejskie przedsiębiorstwa obowiązek równego traktowania dostawców z krajów rozwijających się i z krajów członkowskich UE.*
  - e) *Wprowadzanie dobrych praktyk przez firmy powinno być dobrowolne i funkcjonować w ramach ich strategii społecznej odpowiedzialności biznesu (CSR).*
  - f) *UE nie powinna ingerować w relacje gospodarcze europejskich firm z podmiotami z krajów rozwijających się w kwestiach ochrony środowiska naturalnego, racjonalnego wykorzystania zasobów i wynagradzania pracowników. Warunki pracy w fabrykach korzystających z taniej siły roboczej w krajach rozwijających się powinni kontrolować przedsiębiorcy i lokalne organizacje do tego powołane.*
  - g) *Inne zalecenia. Jakież?*

VI. Rolnictwo i rybołówstwo

22. W Unii obowiązuje system dopłat rolniczych, korzystają z niego również polscy rolnicy.

Czy zdaniem Pani/Pana jest on obecnie optymalny, czy też należy podjąć działania na rzecz wyrównania wysokości dopłat rolniczych w poszczególnych krajach UE. Czy dopłaty powinny być utrzymane na obecnym poziomie, zwiększane, czy też dopłaty bezpośrednie do produkcji rolnej powinny być stopniowo zmniejszane, aż wreszcie całkiem zlikwidowane.

23. Ok. 40 proc. unijnego budżetu na lata 2014–2020 zostało przeznaczone na wsparcie rolnictwa i rozwoju obszarów

**wiejskich w ramach Wspólnej Polityki Rolnej (WPR).
Jednocześnie zasadność utrzymywania WPR budzi zastrzeżenia.**

Jakie zmiany w alokacji dopłat należałoby zrealizować w programach Wspólnej Polityki Rolnej?

Poniżej sugestie wątków do poruszenia w odpowiedzi.

- a) Należy dotować programy przekwalifikujące rolników mieszkających na obszarach, na których utrzymanie z rolnictwa jest niedochodowe, inwestować w infrastrukturę i stwarzanie różnorodnych miejsc pracy na obszarach wiejskich, zamiast dotować producentów rolnych.*
- b) Wsparcie finansowe przyznawane w ramach WPR powinno być uzależnione od usług ekosystemowych (np. ochrona wód, ochrona krajobrazu, ochrona dzikich zwierząt), realizowanych przez dane gospodarstwo i kwestii takich jak wykluczenie niehumanitarnych praktyk hodowli zwierząt.*
- c) Należy przestać dopłacać do nieekonomicznych upraw, np. w terenie górskim.*
- d) Zamiast wprowadzania dotacji do ekologicznego rolnictwa, należy podwyższyć i egzekwować kary za łamanie przepisów weterynaryjnych i fitosanitarnych.*
- e) W ramach tych funduszy należy zmniejszyć użycie pestycydów o 50% do 2025 r. i ograniczyć emisję CO₂ z gospodarki rolnej.*
- f) Inne*

24. Obecnie w UE można uprawiać rośliny genetycznie modyfikowane (GMO) oraz wprowadzać na rynek produkty, mające w składzie GMO. Niemniej, poszczególne państwa członkowskie mogą zakazać upraw GMO na swoim terytorium.

Czy zdaniem Pani/ Pana należy wprowadzić całkowity ich zakaz, czy też uprawa i dystrybucja żywności GMO powinna być dozwolona tylko w przypadku określonych gatunków, a produkty modyfikowane genetycznie powinny być ściśle oznakowane? Genetycy argumentują, że człowiek od zawsze modyfikuje geny roślin i zwierząt, zatem uprawa i dystrybucja żywności GMO powinna być dozwolona.

VII. Bezpieczeństwo

25. Unia Europejska ma wspólną granicę zewnętrzną, a osoby, które ją przekroczą, mogą swobodnie przemieszczać się między państwami.

Czy należy coś zmienić w sposobach ochrony wspólnej granicy unijnej, by zapobiec niekontrolowanemu przepływowi osób spoza Unii, czy nie i dlaczego?

Poniżej sugestie wątków do poruszenia w odpowiedzi.

- a) *Należy przywrócić kontrolę graniczną między państwami UE.*
- b) *Należy utworzyć wspólną unijną straż graniczną i wspólne unijne wizy dla przyjezdnych spoza UE.*
- c) *Należy wprowadzić obowiązek przestrzegania decyzji o deportacji z jednego państw strefy Schengen, przez pozostałe państwa.*

26. Ochronę nas, obywateli Unii Europejskiej, przed niebezpieczeństwami zewnętrznymi ma zapewnić Wspólna Polityka Bezpieczeństwa i Obrony.

Czy należy wzmocnić integrację w dziedzinie wspólnej polityki bezpieczeństwa UE, w tym w europejskiej integracji obronnej (stała współpraca strukturalna - PESCO, Europejski Plan działań na rzecz obrony, Europejski Fundusz Obrony, konsolidacja przemysłów zbrojeniowych)? Jaki sposób działania najlepiej zdaniem Pani/ Pana zrealizuje naszą strategię obronną?

Poniżej sugestie wątków do poruszenia w odpowiedzi.

- a) *utworzenie wspólnej europejskiej armii z przekazaniem uprawnień dowódcom z różnych państw, tak aby podlegali im również polscy żołnierze;*
- b) *ograniczenie działań do wzmocnienia współpracy w obrębie NATO;*
- c) *powołanie Europejskiej Rady Obrony z udziałem państw niebędących członkami UE;*
- d) *rozwijanie wspólnego systemu produkcji i zakupów broni;*
- e) *ustalenie, podobnie jak w NATO, wspólnego zalecanego poziomu wydatków państw członkowskich na obronność;*
- f) *integracji Polski do Europejskiego Funduszu Obronnego celem realizacji wspólnych projektów w ramach współpracy w zakresie obronności (PESCO) z wykorzystaniem funduszy unijnych;*

- g) *nadanie wspólnym siłom zbrojnym uprawnień do działania również poza obszarem UE;*
- h) *niczego nie zmieniać.*

27. W nadchodzącej kadencji rozpocznie działalność Wspólna Prokuratura Europejska, która ma ułatwić ściganie oszustw podatkowych i niewłaściwego wykorzystania środków UE. Obecnie uczestniczy w niej 22 z 27 państw członkowskich, nie ma wśród nich Polski.

Czy zdaniem Pani/Pana przynależność do tej organizacji powinna być dla krajów UE obowiązkowa, by ściganie było skuteczne, czy jednak państwa członkowskie powinny móc nadal decydować o uczestnictwie w Prokuraturze Europejskiej, albo należy Prokuraturę Europejską zlikwidować.

28. Rosja stara się aktywnie wpływać na sytuację w Unii Europejskiej.

Jaką linię postępowania wobec Rosji powinna przyjąć Unia?

Poniżej sugestie wątków do poruszenia w odpowiedzi.

Unia powinna:

- a) *Wzmacniać współpracę z Rosją w obszarze polityki bezpieczeństwa i dziedzinie przemysłu obronnego, co mogłoby się przyczynić się do stabilizacji regionu.*
- b) *Ograniczyć sankcje wobec Rosji.*
- c) *W obliczu zagrożenia bezpieczeństwa Ukrainy i innych krajów państwa członkowskie powinny podejmować solidarnie decyzje wobec Rosji, nawet jeśli dla poszczególnych państw oznacza to stratę w wymianie handlowej.*
- d) *Należy przebudować rynek energii tak, by zakup ropy i gazu od Rosji mógł się odbywać wspólnie, a nie przez lokalne koncerny, tak aby ograniczyć możliwości selektywnego szantażu energetycznego. W szczególności należy podjąć zdecydowane działania w celu zablokowania budowy gazociągu Nord Stream 2.*
- e) *Wzmocnić ochronę przed cyberatakami i ograniczyć możliwości finansowania ugrupowań antyeuropejskich ze źródeł zewnętrznych.*

VIII. Sieci cyfrowe i telekomunikacja.

29. Bezpieczeństwo treści, które powierzamy internetowi jest dla każdej/każdego z nas kluczowe.

Czy w związku z nadchodzącą budową sieci 5G państwa europejskie powinny przyjąć wspólną strategię wyboru dostawców technologii i np. zablokować udział chińskich koncernów (głównie Huawei), które podejrzewane są o cyberszpiegostwo na rzecz rządu Chin?

30. Łatwość udostępniania treści kultury w sieci utrudnia egzekwowanie praw autorskich.

Artykuł 13 unijnej dyrektywy dotyczącej praw autorskich zakłada obowiązek prewencyjnego filtrowanie treści pod kątem naruszenia tych praw.

Czy taki obowiązek powinien zostać wprowadzony, a jeśli tak to wobec których podmiotów (wszystkich, tylko dużych platform, tylko platform które zarabiają na udostępnianiu treści przez użytkowników) ?

Czy wprowadzenie dyrektywy nie spowoduje jeszcze większej dominacji dużych graczy (takich jak np. Facebook, Google), kosztem małych firm i użytkowników końcowych?

31. W roku 2018 Unia Europejska wprowadziła zakaz geoblokowania sprzedaży towarów w sklepach internetowych, internauci powinni móc kupować towary w innych krajach gdzie poziom cen może być niższy. Geoblokowaniu podlegają jednak także treści. Problem ten jest dotkliwy nawet dla osób mieszkających w danym kraju ale korzystających (ze względów bezpieczeństwa) z VPN (który zazwyczaj ma "wyjście" w innym kraju niż przebywa użytkownik).

Czy państwa europejskie powinny wprowadzić zakaz geoblokowania (ograniczenia dostępu dla odbiorców w zależności od kraju) dla treści cyfrowych dostępnych online?

IX. Energetyka, środowisko i klimat

32. Człowiek przyczynia się do pogłębiania zmian klimatycznych przez emisję tzw. „gazów cieplarnianych”. Cele realizowane wspólnie przez całą UE to: redukcja emisji dwutlenku węgla (CO₂) o 20% do 2020 r. i o 80-95% do 2050 r. w stosunku do roku 1990. Komisja Europejska w listopadzie 2018 r. zaproponowała strategię, zgodnie z którą do 2050 roku gospodarka UE ma być neutralna dla klimatu (charakteryzować się zerową emisją netto gazów cieplarnianych).

Jaka jest zdaniem Pani/ Pana najbardziej pożądana strategia zmniejszania wpływu gospodarek krajów Unii na zmiany klimatyczne?

Poniżej sugestie wątków do poruszenia w odpowiedzi.

- a) Każdy z krajów powinien samodzielnie decydować o tym, w jakim kierunku powinna rozwijać się jego gospodarka i jak przeciwdziałać skutkom zmiany klimatu.*
- b) UE już jest liderem walki ze zmianą klimatu, wymienione cele nie mogą być realizowane bez szkody dla europejskiej konkurencyjności. Należy zmniejszyć tempo redukcji emisji CO₂. Wymienione cele są nierealistyczne i nie mogą być realizowane bez szkody dla gospodarki.*
- c) Obecne cele redukcyjne są realistyczne, nie ma powodów, aby je zmieniać.*
- d) Unia Europejska powinna postawić bardziej ambitne cele redukcji, aby osiągnąć poziom -65% do 2030 roku, oraz dążyć do zerowej emisji netto do 2050 roku.*
- e) Popieram pełną dekarbonizację gospodarki Unii Europejskiej do 2050.*
- f) Popieram pełną dekarbonizację gospodarki Unii Europejskiej i powinna ona zostać wdrożona znacznie szybciej - najpóźniej do 2040 - by zrealizować postanowienia Porozumienia Paryskiego.*

33. Zdaniem specjalistów zmiany klimatyczne postępują w bardzo szybkim tempie i mogą stanowić zagrożenie dla każdego z nas.

Czy zdaniem Pani/ Pana słuszne jest stwierdzenie, że polityka klimatyczna UE jest nieracjonalna ekonomicznie i realizować ją mogą tylko bogate państwa członkowskie i z tego powodu ważne jest, by poszczególne kraje miały swobodę w wyborze obostrzeń środowiskowych, a Polska mogła koncentrować się na wzroście gospodarczym? Czy jednak przychylił się

Pani/Pan do innego spojrzenia, według którego polityka klimatyczna UE jest priorytetem i państwa członkowskie powinny wspólnie ją realizować?

34. Unia ocenia zagrożenie spowodowane zmianami klimatu jako bardzo poważne. W budżecie UE na lata 2021-2027 aż ¼ środków ma wspierać bezpośrednio lub pośrednio osiągnięcie celów klimatycznych.

Na jakie działania Pani/Pana zdaniem środki te powinny być przede wszystkim przeznaczone?

Poniżej sugestie wątków do poruszenia w odpowiedzi.

- a) Rozwój odnawialnych źródeł energii.*
- b) Rozwój małych, rozproszonych odnawialnych źródeł energii należących do obywateli (wsparcie prosumentów) i lokalnych wspólnot energetycznych.*
- c) Rozwój energetyki jądrowej.*
- d) Rozwój czystych technologii węglowych.*
- e) Rozwój infrastruktury i instalacji gazowych.*
- f) Przekonywanie innych państw świata do działań na rzecz ochrony klimatu.*
- g) Wprowadzenie opłaty emisyjnej w transporcie lotniczym.*
- h) Rozwój nisko- i zeroemisyjnych środków transportu.*
- i) Badania i rozwój technologii niskoemisyjnych.*
- j) Poprawa efektywności energetycznej z naciskiem na efektywność energetyczną budynków.*
- k) Adaptacja do zachodzących zmian – zmniejszanie wrażliwości na ryzyka klimatyczne.*
- l) Kampanie informacyjne i edukacyjne służące zwiększaniu świadomości zagrożeń związanych ze zmianą klimatu oraz poparcia dla regulacji UE służących ochronie klimatu.*

35. Specjaliści oceniają, że energetyka węglowa ma wyjątkowo duży udział w emisji CO₂. 11 krajów UE już ogłosiło daty końca spalania węgla. 7 kolejnych państw członkowskich nie posiada elektrowni węglowych, a 2 następne dyskutują o konieczności odejścia od energetyki węglowej. W 2017 Ministrowie ds. środowiska państw UE przyjęli wspólne stanowisko ws. reformy unijnego systemu pozwoleń na emisję CO₂. Polska - w grupie dziewięciu krajów UE - sprzeciwiała się. „To podejście niszczy polskie bezpieczeństwo energetyczne, blokuje polskie zasoby energetyczne takie jak węgiel” – skomentował polski

minister. Coraz ważniejszym tematem debaty publicznej jest też sprawiedliwa transformacja regionów, które najmocniej odczują koszty odejścia od wydobywania i spalania węgla.

Czy według Pani/Pana UE powinna wprowadzać limity zanieczyszczeń (emisji), co może wpływać na gospodarkę? Jaka byłaby Pani/Pana reakcja jeżeli UE chciałaby ograniczyć wydobycie węgla w krajach członkowskich/ w Polsce? Jakie rozwiązania problemu energetyki węglowej poparłby Pan/ poparłaby Pani jako europoseł/europosłanka?

Poniżej sugestie rozwiązań do poruszenia w odpowiedzi.

- a) *Wprowadzenie wymogu odchodzenia od stosowania paliw kopalnych*
- b) *Wprowadzenie podatku węglowego, który będzie przeznaczany na cele ograniczania emisji i adaptacji do zmian klimatu.*
- c) *Finansowe wsparcie regionów, których gospodarki są najmocniej uzależnione od węgla.*
- d) *Wspieraniu rozwoju innych branż w regionach w węglowych.*
- e) *Każdy kraj członkowski UE powinien prowadzić transformację energetyczną samodzielnie - UE nie powinna przeznaczać na ten cel funduszy europejskich.*
- f) *Inne, jakie?*

36. Ludzkość wytwarza nadmierną ilość śmieci zagrażającą środowisku. UE wprowadza pierwszą na świecie kompleksową strategię w dziedzinie tworzyw sztucznych. Do 2030 r. wszystkie opakowania z tworzyw sztucznych wprowadzane do obrotu w UE będą musiały nadawać się do recyklingu w sposób opłacalny pod względem ekonomicznym. W 2018, PE przyjął projekt rezolucji zakazującej do 2021 r. stosowania w UE jednorazowych przedmiotów z tworzyw sztucznych (takich jak plastikowe sztucce, talerzyki czy słomki i butelki do napojów)

Czy uważa Pani/Pan to działanie za słuszne?

Czy popiera Pani/Pan pomysły, by Unia Europejska:

- a) narzucała bardziej ambitne cele w zakresie recyklingu;
- b) wprowadzała przepisy zmuszające firmy do produkowania opakowań z przetwarzalnych materiałów;
- c) zakazywała wykorzystywania kolejnych produktów plastikowych?

Jeśli tak, to jak zamierza Pani/Pan promować takie rozwiązania w Polsce?

37. Koniunkturę nakręca konsumpcja, często kosztem zbyt szybkiego, nadmiernego i nieodwracalnego zużycia zasobów.

Czy poparłaby Pani / poparłby Pan, dbając o los przyszłych pokoleń, rozwiązania ograniczające impulsy konsumpcyjne, jak np. wymuszające ograniczenia produkcji artykułów o substandardowej trwałości lub ograniczające możliwości wliczania kosztów reklamy do kosztów działania przedsiębiorstw, etc?

X. Migracje

38. Dzięki przynależności do Unii Europejskiej obywatele Unii mają prawo uczyć się, żyć, pracować i zakładać własne firmy w dowolnym kraju Unii. Wzrasta dzięki temu liczba pracowników mobilnych, co przynosi korzyści gospodarcze poszczególnym krajom. Niektóre państwa wyrażają jednak sprzeciw wobec migrantów wewnątrz Unii, którzy korzystają z pomocy społecznej, nazywając to tzw. turystyką socjalną.

Jakie rozwiązania należy zastosować w kwestii migrantów wewnętrznych?

Poniżej sugestie wątków do poruszenia w odpowiedzi.

- a) *Potrzebne są dodatkowe przepisy wzmacniające pozycję osób przemieszczających się wewnątrz UE i zapobiegające ich dyskryminacji.*
- b) *Prawo do swobodnego przemieszczania się, osiedlania, nauki i pracy jest podstawą wspólnego rynku UE i prawem traktatowym – nie powinno ulegać zmianie.*
- c) *Państwa członkowskie powinny mieć większe możliwości ograniczania pobytu osób, które nie mają wystarczających środków na utrzymanie i korzystają z pomocy. Należy wprowadzić przepisy ograniczające prawa socjalne osób przemieszczających się wewnątrz UE.*
- d) *Państwa członkowskie powinny mieć dowolność w ustalaniu reguł wobec migrantów zarobkowych będących obywatelami UE.*
- e) *Inne. Jakież?*

39. Należy przypuszczać, że napór migracyjny z zewnątrz na relatywnie zasobne kraje Unii będzie wzrastać.

Czy migrantów zewnętrznych należy przyjmować, filtrować czy odrzucać? Jakie rozwiązania Pani/ Pan popiera?

Poniżej sugestie wątków do poruszenia w odpowiedzi.

- a) *Należy ułatwić możliwość legalnej migracji do UE, w tym również z Ukrainy, migranci są potrzebni.*
- b) *Nowych działań nie potrzeba. Liczba migrantów napływających do UE w ostatnich latach nie stanowi problemu.*
- c) *Państwa członkowskie powinny móc przyjmować tylko wybranych migrantów, którzy mają konkretne umiejętności (np. lekarzy) by realizując politykę migracyjną UE, jednocześnie wspierać własny rynek pracy.*
- d) *Należy przyjmować tylko i wyłącznie uchodźców wojennych ze względów humanitarnych i wprowadzić jednolitą praktykę państw członkowskich w zakresie wydawania im wiz.*
- e) *Należy zwiększyć liczbę funkcjonariuszy ochrony granicy Unii i jej szczelność, aby skutecznie zmniejszyć skalę imigracji do Europy.*
- f) *Pomoc rozwojowa dla krajów trzecich musi zostać zwiększona, aby skutecznie zmniejszyć skalę imigracji do Europy.*
- g) *Należy dążyć do zamknięcia granic przed migrantami, a wszyscy migranci, nielegalnie przebywający na terytorium UE, powinni zostać odesłani z powrotem do swoich krajów.*
- h) *Inne*

40. Duża liczba migrantów spoza Unii osiedliła się na jej terenie.

Jakie powinny być kryteria legalizacji ich pobytu, lub ich odsyłania? Jakie powinny być zasady traktowania migrantów w Unii Europejskiej?

41. Migranci zewnątrzni mogą w uzasadnionych przypadkach uzyskać w Unii status uchodźcy.

W jakim kierunku powinna zmierzać reforma systemu Dublin III, jeżeli jest potrzebna?

Poniżej sugestie wątków do poruszenia w odpowiedzi.

- a) *Państwa członkowskie powinny solidarnie ponosić koszty opieki nad cudzoziemcami uzyskującymi status uchodźcy w innym państwie członkowskim (np. w ramach budżetu UE),*
- b) *Powinny wspomagać tylko tych, którym same przyznały status uchodźcy.*
- c) *Osoby ubiegające się o azyl lub status uchodźcy powinny być rozmieszczane proporcjonalnie w państwach członkowskich Unii Europejskiej.*

- d) *Polska powinna solidarnie uczestniczyć w przyjmowaniu uchodźców ze stref zagrożonych konfliktem - dotyczy to również przyjęcia obowiązku realokacji?*

XI. Polityka zagraniczna

42. Pomoc rozwojowa jest narzędziem wspierania rozwoju społeczeństw w krajach rozwijających się. Pomoc humanitarna z kolei to pomoc doraźna, której celem jest ochrona życia i godności ofiar sytuacji nadzwyczajnych, takich jak kataklizmy, katastrofy, konflikty zbrojne. UE jest największym światowym donorem, świadcząc ponad połowę całkowitej globalnej oficjalnej pomocy rozwojowej i humanitarnej (73 mld EUR w 2017 r., 0,49% zagregowanego dochodu narodowego brutto UE).

Czy pomoc rozwojowa udzielana przez Unię powinna się zmniejszać czy zwiększać i jakie powinny kierować nią zasady?

Poniżej sugestie wątków do poruszenia w odpowiedzi.

- a) *Pomoc rozwojowa powinna być mniejsza niż obecnie - UE powinna skupić się na wspieraniu społeczeństw europejskich, własnym rozwoju i bezpieczeństwie.*
- b) *Pomocy należy udzielać tylko tym, którzy najbardziej tego potrzebują.*
- c) *Głównym celem europejskiej współpracy rozwojowej powinno być ograniczenie migracji do UE poprzez poprawę warunków życia, w krajach, z których przybywa do UE najwięcej migrantów.*
- d) *Zasada solidarności globalnej leży u podstaw Unii Europejskiej - należy zwiększać pomoc rozwojową i humanitarną dążąc do wypełnienia ONZ-owskiego celu 0.7% DNB.*

43. Polityka zagraniczna jest obecnie domeną państw członkowskich Unii.

Czy UE powinna prowadzić bardziej wspólnotową politykę zagraniczną na arenie międzynarodowej, zwłaszcza wobec mocarstw światowych - Chin, Rosji, Stanów Zjednoczonych? Jakie powinny być instrumenty i kompetencje, które by to umożliwiły?

Czy Unia Europejska powinna móc czasem podejmować wspólne, wiążące dla wszystkich państw członkowskich, decyzje dotyczące polityki zagranicznej.

XII. Edukacja i kultura

44. Czy zgadza się Pani/ Pan z poniższymi stwierdzeniami?

- a) Powinny zostać wypracowane jednolite, europejskie wymogi w programach edukacyjnych.
- b) Powinien powstać wspólny podręcznik historii europejskiej, który prezentowałby historię Europy z różnych perspektyw, a nie tylko wyłącznie danej perspektywy narodowej.
- c) Należy zobowiązać państwa członkowskie by zapewniały edukację seksualną spełniającą standardy Światowej Organizacji Zdrowia.

45. Czy UE powinna dbać o kulturowe dziedzictwo Europy? W jakiej formie? Do jakiego stopnia może wpływać na kulturową tożsamość państw członkowskich?

XIII. Sylwetka kandydata / kandydatki, motywy kandydowania i planowana działalność w parlamencie europejskim

A. Sukcesy i porażki w dotychczasowej działalności politycznej, aktywności społecznej.

B. Jakie cechy/zalety czynią Panią/Pana lepszym od innych kandydatów.

C. Doświadczenie, które może się okazać przydatne w pracach parlamentarnych

D. Funkcje wybieralne pełnione obecnie lub w przeszłości. Jeśli obecnie, to dlaczego, pomimo pełnienia tej funkcji, zdecydowała się Pani/ zdecydował się Pan kandydować do Parlamentu Europejskiego?

E. Program której partii europejskiej (poza Polską) jest Pani/ Panu najbliższy i dlaczego?

F. Jakie problemy dotyczące obywateli Polski wymagają Pani/ Pana zdaniem pilnego rozwiązania na poziomie europejskim?

G. Jakie problemy Pani/ Pana okręgu wyborczego można Pani/ Pana zdaniem rozwiązać w ramach pracy w Parlamencie Europejskim?

H. Posłanki i posłowie do Parlamentu Europejskiego pracują w komisjach, zajmujących się poszczególnymi obszarami polityki. W której Komisji PE zamierza Pani/Pan działać i jakimi kwestiami się zajmować? Jakie przepisy europejskie we wskazanych obszarach należy Pani/Pana zdaniem zmienić lub stworzyć?